

PRIRUČNIK ZA NOVINARE

**IZ OBLASTI MEDIJSKE
I INFORMACIONE PISMENOSTI**

Dr. Radmila Rangelov Jusović i Nedim Krajišnik

PRIRUČNIK ZA NOVINARE

**IZ OBLASTI MEDIJSKE
I INFORMACIONE PISMENOSTI**

Dr. Radmila Rangelov Jusović i Nedim Krajišnik

NOVINARI I NOVINARKE ZA DECU

1. Novinari i novinarke za decu	5
2. Šta treba znati o tome kako deca uče	6
3. Pre nego što počnete	7
4. Prva faza - uvođenje u temu	8
4.1. Šta sve rade novinari/ke?	9
4.2. Kakvi su novinari/ke?	9
5. Glavni deo	10
5.1. Školska redakcija	10
5.2. Kako nastaju vesti?	11
5.3. Napišite svoju vest	12
5.4. Poboljšajte svoju vest	12
5.5. Zašto su činjenice važne	13
5.6. Doba netačnih i lažnih informacija (za starije učenike)	14
5.7. Intervju	15
5.8. Igra sa pitanjima	15
5.9. Pitanja za intervju	16
6. Završne aktivnosti	17
7. Sažeti kodeks novinara Srbije	18
8. O autorima	19

Novinarska i nastavnička profesija imaju mnogo dodirnih tačaka. I nastavnici i novinari imaju publiku kojoj se obraćaju, publiku koju treba informisati, obrazovati, podstaći da razmišljaju, uključiti njihove emocije, izazvati empatiju, ali i zabaviti i razonoditi. I mada su obe profesije, one su istovremeno i poziv, koji je nemoguće dobro obavljati bez potpune posvećenosti, strasti, stalnog učenja i ličnog ulaganja. I novinari i učitelji nikada ne izlaze iz svoje uloge – oni je žive 24 sata dnevno, 12 meseci u godini.

Isto tako, novinari i deca imaju mnogo toga zajedničkog – strast za istraživanjem, zainteresovanost za druge ljude i događaje, maštu, radoznalost i pregršt avanturističkog duha. Veštine i sposobnosti potrebne dobrim novinarima razvijaju se od ranog detinjstva. Želja

za čitanjem i sposobnost analize pročitano, veštine vezane za pisanje, iznošenje vlastitog mišljenja, argumentovanje, sposobnost postavljanja dobrih pitanja samo su neke od njih. Dobri novinari stvaraju se u osnovnoj školi, uz pomoć veštih nastavnika.

U javnosti, a onda i među decom, postoje različiti stavovi i uverenja vezana za novinare i novinarski poziv. Neki od njih su pozitivni..., a neki nisu. Ipak, mediji su neizostavan deo naših života, a novinarstvo profesija koja ima veliki uticaj na ono što mislimo, živimo i radimo. Stoga je više nego važno deci približiti novinarski poziv na pravi način. Cilj je da ih učinimo boljim, zainteresovanijim ali i kritičnijim konzumentima različitih medija, kao i to da neki od njih požele odabrati novinarstvo kao mogući budući poziv.

ŠTA TREBA ZNATI O TOME KAKO DECA UČE

Podučavati decu je veština koju nije jednostavno savladati. Za početak, važno je zapamtiti da podučavanje nije iznošenje mnoštva činjenica sa očekivanjem da ih deca usvoje i zapamte. Učenje je izazov i uzbudljiva avantura otkrivanja nepoznatih prostora, u kojoj bi trebalo da uživete i vi, zajedno sa decom.

Vaš čas može biti organizovan upravo tako da kod učenika podstakne znatiželju i maksimalno ih uključi u sve procese. Veliki je broj strategija koje vam u tome mogu delotvorno poslužiti i nadamo se da ćete u ovom kratkom priručniku pronaći ideje koje vam mogu pomoći i koje vas mogu inspirisati.

Pre svega, evo nekoliko napomena o tome kako deca uče:

Deca uče najbolje kada su aktivno uključena u proces učenja i kreiranja vlastitog razumevanja konceptata – Nemoj mi reći, nego me dovedi do toga da sam zaključim.

Deca uče najbolje kada su sadržaji relevantni za dete i povezani sa "stvarnim životom" i njihovim iskustvom – Pitaj me da li se meni nešto slično dogodilo; pomoz mi da razumem gde to znanje mogu primeniti?

Učenje je najefikasnije kada se deca osećaju sigurno i kada se njihove ideje uvažavaju i vrednuju – Pitaj me šta mislim; saslušaj me i razmisli o onome što govorim; nemoj me ni omalovažavati ali ni precenjivati.

Deci trebaju posvećeni i entuzijastični nastavnici – Pokaži mi da je i tebi važno to o čemu govoriš i da ti je stalo!

Svaku od predloženih aktivnosti možete organizovati tako da učenici rade, razgovaraju i/ili rešavaju zadatak u parovima ili malim grupama. To će im omogućiti da aktivno učestvuju i dele svoja iskustva i znanja.

Vodite računa o vremenu! Ne možete organizovati sve predložene aktivnosti, a odabir će zavisi od raspoloživog vremena, uzrasta dece, njihovog ali i vašeg interesovanja.

Ukoliko ste nameravali da koristite Power Point prezentaciju, na slajdove stavite samo ključne reči (rečenice) o kojima nameravate da govorite, a ne ceo tekst. Velika slova, fotografije ili crteži učiniće vašu prezentaciju "čitkom", veselom i zanimljivijom.

Tokom diskusija ili prezentacija, zatražite od učenika da daju znak kada hoće da govore i vodite računa o tome da ih prozivete redom i da imate ceo razred u vidokrugu. Deca vole osećaj da ste fer. Povremeno ostvarite kontakt očima sa decom koja se ne javljaju i pitajte ih šta oni misle. Pojedina deca su sigurnija i otvorenija, pa ne dozvolite da nekoliko njih dominira diskusijom.

Pažljivo birajte primere tekstova, vesti i drugih medijskih priča! Vodite računa o tome da se radi o deci i da oni neke koncepte ne razumeju ili ih mogu pogrešno protumačiti. Tu se posebno misli na tekstove koji imaju političku ili versku pozadinu, koji se obraćaju ili govore određenim grupama i sl. Pronađite sadržaje primerene njihovom uzrastu i mogućnostima.

PRE NEGO ŠTO POČNETE

Nemojte potcenjivati dobru pripremu za rad sa decom. Oni su veoma zahvalna ali i zahtevna publika, pa je bolje imati već spremne ideje i resurse za rad. Proces planiranja uvek počinje od kraja – od ishoda ili rezultata koje želite postići. Zato, pre nego što uđete u učionicu i susretete se sa decom, morate biti načisto ne samo

sa onim što ćete vi raditi ili govoriti, nego i sa onim s čim želite da deca izađu iz ovog procesa. Efikasnost i kvalitet procesa učenja ne merimo količinom sadržaja koji im je "isporučen" ili time koliko je bilo zabavno, nego koliko je vaš rad sa decom doveo do trajnih promena u njihovim razmišljanjima, znanjima ili veštinama.

Možete se zapitati:

Šta je **meni važno** da deci prenesem o mom pozivu – šta je mene privuklo ovom pozivu i zašto?

Koje **značajne informacije** u okviru ove teme učenici mogu otkriti, usvojiti i razumeti?

Zašto bi te teme mogle biti značajne učenicima; kako ih mogu **povezati** sa svojim životom?

Kako mogu probuditi njihovu **radoznalost i zainteresovati** ih za temu?

Koji sadržaji i kako mogu probuditi **lične reakcije i motivaciju** učenika/ca?

Kako da ih aktiviram – ne samo fizički, nego umno? Kako da ih podstaknem da **razmišljaju, zaključuju, pitaju, istražuju?**

PRVA FAZA - UVOĐENJE U TEMU

Svi mi najbolje učimo onda kada tragamo za odgovorima na vlastita pitanja, pratimo svoja interesovanja i kada nove spoznaje povezujemo sa svojim dotadašnjim iskustvima i znanjima.

Zbog toga je učenje potrebno početi iz iskustva samih učenika, iz onoga što oni već znaju ili misle da znaju o novinarstvu.

Nakon što se predstavite, možete početi nekim od jednostavnih pitanja: "Da, ja sam novinar/ka – ali šta mislite da to znači, šta sve ja u stvari radim?"

Ili: "Zašto, prema vašem mišljenju, uopšte postoje novinari?"

Dajte im minut-dva da razmisle i recite im to, jer deca ne funkcionišu "na dugme".

Dozvolite im da kažu sve što misle, bez uplitanja. Ukoliko komunikacija ide teže, postavljajte potpitanja: gde mi se nalazi radno mesto, s kim se sve susrećem, šta je rezultat mog rada?

Zatražite da razmisle o svom danu i da se sete kada sve mogu naići na nešto što novinari rade – vesti, portali, novine, dokumentarne emisije, intervjui... Proverite da li i šta od novinarskih radova čitaju ili slušaju. Šta o tome misle?

Pitanje je, isto tako, šta deca konzumiraju od postojećih medija – i da li je to što čitaju proizvod novinara ili drugih autora? Ko su oni i da li im veruju?

Šta sve rade novinari/ke?

Na A4 papirima napišite različite forme novinarstva i dajte deci u grupama (ili ako sede u tri reda klupa, par se može okrenuti paru iza sebe i napraviti malu grupu) da izvuku

jednu karticu. Na karticama mogu biti sledeći novinarski poslovi, ali ih vi možete dodatno prilagoditi, dodati ili izbaciti one koje želite:

- novinar u informativnom programu
- novinar u zabavnoj rubrici
- novinar u sportskoj redakciji
- novinar kolumnista
- radijski novinar
- TV reporter
- novinar u istraživačkom novinarstvu
- novinar na e-portalu

Na papiru napišite (i/ili usmeno objasnite) zadatak: Zamislite da ste dobili ovaj posao – šta sve mislite da biste trebalo da radite?

Zašto su ti novinari/novinarski poslovi važni?

Po čemu se razlikuje posao novinara i voditelja u, npr. informativnoj emisiji?

Dajte im vremena da u grupi naprave liste poslova i prezentuju ih. Vodite diskusiju dodajući potpitanja, tražeći od drugih učenika da kažu svoje mišljenje i, na kraju, dodatno pojašnjavajući ulogu novinara i novinarskih poslova.

Kakvi su novinari/ke?

Umnožite papire sa obrisom osobe. Zamolite učenike da u paru na papir napišu:

- Glava – šta bi novinari trebalo da znaju?
- Ruke – šta bi novinari trebalo da mogu, koje veštine bi trebalo da imaju?
- Kod srca – kakve bi osobe novinari trebalo da budu? Koje osobine bi trebalo da imaju?

Zatražite da naizmenično prezentuju ono što su napisali. Tražite da pojasne zašto je to važno?

Šta novinari uče na fakultetu i kako se taj fakultet zove? Predstavite im Odsek za žurnalistiku.

GLAVNI DEO

I opet, kao u novinskom članku, nakon što ste čitaoce uveli u tekst u uvodnom paragrafu, cilj je da ga pročitaju do kraja.

U drugoj fazi rada sa decom trebalo bi im ponuditi aktivnosti koje će ih uvesti u nova znanja i suočiti ih

sa novim, nepoznatim informacijama. To je vreme učenja koje se odvija tako što pokušavaju da urade nešto novo i prate tok radnje i vlastitog razmišljanja.

Školska redakcija

Recite učenicima da su oni sada redakcija njihovog časopisa (osigurajte da deca znaju šta je to redakcija, šta je uloga urednika redakcije, šta lektora, fotografa...).

Pitajte kakav bi taj časopis mogao biti, kako bi se mogao zvati...

Nakon kratke razmene ideja, zatražite od njih da vam pomognu da ispunite tabelu:

Pojasnite im da novinski članci mogu imati različite svrhe i funkcije, ali su najčešće napisani da nas:

I - informišu (prenesu vesti, pruže činjenice i podatke, obaveste o nečemu...)

Z - zabave (ponude zanimljivosti, nasmeju nas, razonode...)

U - uvere u nešto (utiču na to da o nečemu razmislimo, promenimo mišljenje, delujemo...)

Neka razmisle i daju vam, kao prava redakcija, predloge za članke koji bi se mogli naći u njihovom časopisu. O čemu bi pisali? Čime bi se bavili?

Koje članke bi voleli da pronađu za sebe u lokalnim časopisima ili novinama?

Vrsta teksta	Ideje za članke/priče koje bi stavili u svoj časopis:
I - informišu	
Z - zabave	
U - uvere nas u nešto	

Kako nastaju vesti?

Kako bi deca mogla savladati logiku vesti, odaberite jednu kratku vest i isecite je na delove vodeći računa o tome da se svaki deo odnosi na jedno od pet, odnosno šest ključnih

pitanja: ko, šta, gde, kada, kako, zašto.

Zasebno odštamajte svako od navedenih pitanja.

ŠTA (se dogodilo)?

KO (je bio uključen)?

GDE (se to dogodilo)?

KADA (se dogodilo - vreme i datum)?

ZAŠTO (se to dogodilo - razlozi)?

KAKO (se to dogodilo - veza)?

Prvo zatražite od dece da od ponuđenih delova sastave vest onako kako bi je oni napisali, a onda i da objasne zašto su je tako složili. Da li su svi uradili isto? Zašto je to važno?

Dajte im kartice s pitanjima i zatražite da povežu delove vesti s pitanjima na koje odgovara taj deo teksta.

Na primer (delovi vesti):

- golove su dali Jović i Perić
- pobedio je rezultatom 3:1
- tokom revanš utakmice
- fudbalski tim Centar

- tim Gimnazije
- bila je to prva pobeda domaćina
- na stadionu u Zrenjaninu
- prošle subote, 12.05.2019. u 17.00 sati

Sastavljen tekst bi mogao da glasi:

Tokom revanš utakmice koja se održala prošle subote, 12.05.2019. u 17.00 sati na stadionu u Zrenjaninu, fudbalski tim Centar pobedio je tim Gimnazije rezultatom 3:1. Bila je to prva pobeda domaćina, a golove su dali Jović i Perić.

Napišite svoju vest

U narednoj fazi možete ponuditi teme ili zabavne naslove teksta, tražeći od učenika da u paru i malim grupama sami sastave izmišljenu vest odgovarajući na sva pitanja. Pored teksta, trebalo bi da smisle naslov koji će biti primamljiv, zanimljiv i odražavati vest u tekstu.

Evo mogućih tema/povoda za pisanje vesti:

- Slon pobjegao iz zoološkog vrta
- Deca posadila drvored
- Napadao veliki sneg

- Održana trka čamaca na reci
- Održana premijera novog dečijeg filma

Zatražite od dece da pročitaju svoje vesti i zajednički proverite da li su odgovorili na sva potrebna pitanja.

Poboljšajte svoju vest

Šta biste mogli uraditi kako bi vaša vest ili članak bili bolji?

Možete, na primer:

- intervjuisati osobe koje imaju veze s pričom i citirati (ili prepričati – parafrazirati) njihove izjave
- dodati različita mišljenja o temi uz navođenje izvora
- prikupiti i dodati više detalja, informacija, podataka, mišljenja
- opisati atmosferu, mesto radnje, reakcije ljudi i sl.
- dodati zanimljive ili neobične činjenice ili informacije

Ukoliko imate vremena, zajedno sa učenicima doradite jednu od njihovih vesti, dodajući izmišljeni intervju, opise, podatke i sl.

Zašto su činjenice važne?

Za novinara je veoma važno da iznosi istinite i tačne informacije, odnosno da svoj tekst potkrepi činjenicama.

Po čemu se činjenice razlikuju od mišljenja?

Zašto je važno razlikovati činjenice od nečijeg mišljenja ili pretpostavke kada pišemo (ili čitamo) vest ili članak?

ČINJENICA je nešto što je istinito, što se može **dokazati, potkrepiti podacima.**

MIŠLJENJE je nešto što je zasnovano na **ličnim uverenjima i osećanjima.**

Primer: proleće

Činjenica: Proleće je godišnje doba koje počinje 21.03.

Mišljenje: Proleće je najlepše godišnje doba.

Primer: zec

Činjenica: Zec je biljojed.

Mišljenje: Zec je zabavan i lepo je igrati se s njim.

Pretpostavka: Zec bi mogao uništiti kupus koji smo posadili.

Pogledajte vesti koje ste napisali – šta se u njima odnosi na činjenice a šta je nečije (ili vaše) mišljenje?

- Da li se podaci koje ste naveli mogu proveriti?
- Da li su izvori podataka koje ste koristili pouzdani?
- Da li ste naveli tačne izvore informacija i imena?
- Da li su podaci važni (relevantni) za vest?

Sa starijim učenicima možete razgovarati i o kompleksnijim temama:

- Izašao je članak koji je izneo neistinu. Kako to znate? Šta možete da uradite?
- Novinarski etički kodeks – zašto je važan? (adaptirani kodeks se nalazi u prilogu)

Doba netačnih i lažnih informacija (za starije učenike)

Kako su deca svakodnevno bombardovana mnoštvom informacija, vesti, videomaterijala i slično, važno je sa decom otvoriti i temu lažnih vesti i netačnih informacija, koje im se plasiraju kao tačne i istinite.

Za razliku od većine novinara, koji su pre svega obrazovani za svoj posao i koji poštuju novinarski kodeks, za dobar deo osoba koje proizvode medijski sadržaj ta pravila ne važe. Ne želimo reći da je dobar novinar samo onaj ko je za to školovan, ali poštovanje određenih pravila profesije je neophodno.

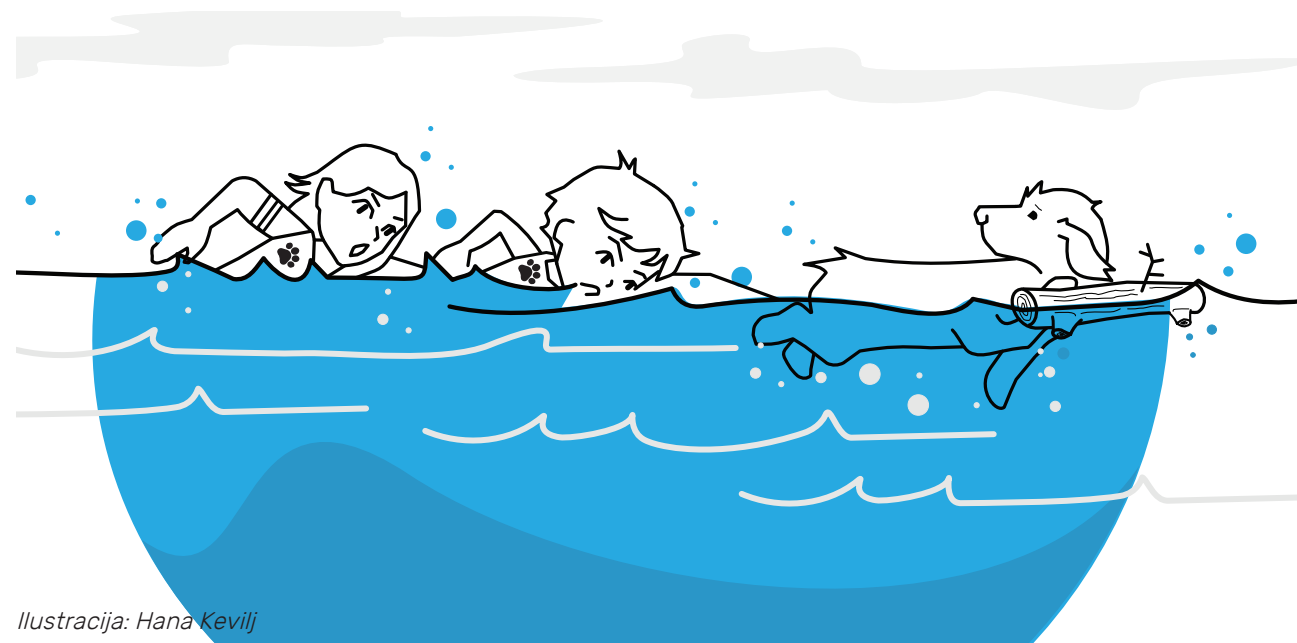
Zamolite decu da razmisle o tome koje savremene medije oni konzumiraju. Verovatno ćete dobiti odgovor poput Jutjuba i društvenih mreža, gde deca i tinejdžeri ipak provode najviše vremena. Razgovarajte s njima koje mehanizme bi trebalo da razvijemo kako bismo bili bolji konzumenti i ne "nasedali" na netačne i lažne informacije koje mogu, često, proizvesti veliku

štetu po određene osobe ili događaje. Kada zajednički dođete do toga da treba proveravati izvore, autore, potpise i impresum, činjenice, mišljenja i sve drugo o čemu ste pričali, neka učenici u grupama sačine recept za pametno korišćenje medija. Na velikom papiru napišite naslov:

PET SAVETA KAKO NE NASESTI NA LAŽNE INFORMACIJE ©

Kao zabavnu aktivnost možete im dati fotografiju (fotografija bi trebalo da ima neku akciju i više učesnika, a kako radimo sa decom, budite pažljivi koje fotografije birate) od koje treba da napravite sledeće:

- naslov iz različitih perspektiva
- naslovi bi trebalo da budu senzacionalistički, pristrasni i, po mogućstvu, lažni

Ilustracija: Hana Kevij

Kao npr.:

Perspektiva psa: Bežao sam od ljudi. Čak sam i zaplivao.

Perspektiva ljudi: Pas oteo drvo i neće da ga vrati.

Na kraju objasnite da je ovo samo pokušaj spašavanja psa. Možete, naravno, da pronađete i druge primere.

Intervju

Otpočnite tako što ćete zamoliti decu da zamisle jednu ličnost kojoj se dive i o kojoj mnogo znaju. To mogu biti članovi njihove porodice, prijatelji, ali i glumci/ice, sportisti/kinje, muzičari/ke ili nepostojeći lik iz filma ili priče. Zamislite da imate priliku da ga/je intervjuišete. Šta biste ga/je pitali?

Zatražite od dece da naprave listu mogućih pitanja za intervju.

- Ime osobe:
- Pitanja koja želim da mu/joj postavim:

Ukoliko imate vremena, učenici mogu odglumiti zamišljeni intervju ulazeći u uloge novinara/ke i zamišljene ličnosti.

Razgovarajte o pitanjima koja su učenici osmislili. Koja im se najviše sviđaju? Zašto? Šta je dobro pitanje na intervjuu?

Podsetite ih na neke od najvažnijih karakteristika dobrog intervjuja:

Pitajte važne stvari – stvari koje mogu podstaći druge na razmišljanje ili im pomoći.

Pitajte otvorena pitanja (naspram pitanja na koja je odgovor da ili ne ili jedna reč).

Postavljajte potpitanja – dodatna pitanja kako biste podstakli osobu da da bolji odgovor.

PAŽLJIVO SLUŠAJTE, pokažite da vas zanima i da vam je stalo do osobe.

Igra s pitanjima

Napravite kartice sa onoliko pitanja koliko ima učenika. Neka svako izvuče jednu karticu. Hodajući po učionici, učenici prilaze jedni drugima u paru i postavljaju pitanje. Zamene se za karticu s pitanjem i prilaze drugoj osobi.

Ukoliko nemate vremena, ova pitanja možete koristiti u vežbanju intervjuja – neka učenici u paru intervjuišu jedni druge, a pitanja mogu izvlačiti iz niza ili birati sa liste.

Pitanja za intervju:

Koji su tvoji ciljevi za ovu godinu?

Šta ti se najviše dopada na sebi?

Ima li nešto što ljudi ne znaju o tebi, a voleo/volela bi da znaju?

Koja je osoba imala najveći uticaj na tebe? Reci mi nešto o njoj.

Ono što naučimo iz neuspeha može biti veoma važno za kasnije uspehe. Šta si naučio/la iz nekog neuspeha?

Koji si problem uspešno rešio/la ili želiš da rešiš?

Da li misliš da je ovo dobra škola – zašto to misliš?

Koji je nastavnik imao neki uticaj na tebe i zašto?

Šta smatraš svojim najvećim uspehom?

Koji je najsrećniji trenutak u tvom životu?

Šta je najteže što si ikada morao/la da uradiš?

Ko je tvoj najdraži rođak/rođaka i zašto?

Šta bi želeo/la da tvoji drugovi kažu o tebi jednog dana?

Kako bi želeo/la da te nastavnici pamte?

ZAVRŠNE AKTIVNOSTI

Dobar tekst nas natera da o pročitanoj razmišljamo još dugo, otvara nova pitanja ili nas podstiče na delovanje.

Završni deo aktivnosti sa decom ima istu ulogu. U toj fazi im pomažemo da sami sumiraju naučeno, povežu ga sa nečim izvan konkretnog konteksta učenja, primene ga stvarajući neku novu vrednost.

Na kraju možete razgovarati sa decom o onome što su naučili:

- Da li će sada više ili drugačije čitati vesti i druge novinske članke?
- Da li bi bili zainteresovani da pokrenu svoj časopis, pridruže se novinarskoj sekciji?

- Možda biste želeli da se vaši tekstovi i članci objave (dajte ideje učenicima kako i gde mogu poslati svoj rad, pokrenuti svoj blog i sl.).
- Šta im je bilo posebno zanimljivo?
- Šta bi poručili novinarima?

Nakon časa, kod kuće, mogli bi napisati vest o vašoj poseti školi i poslati je vama ili u školski časopis, uzeti dodatnu izjavu od vas ili, pak, intervjuisati člana porodice, komšiju, osobu koja se bavi zanimanjem koje ih zanima i sl. i napisati intervju.

SAŽETI KODEKS NOVINARA SRBIJE¹

Obaveza je novinara da tačno, objektivno, potpuno i blagovremeno izvesti o događajima od interesa za javnost, poštujući pravo javnosti da sazna istinu i držeći se osnovnih standarda novinarske profesije.

Novinar je dužan da naznači izvor informacije koju prenosi. Ukoliko izvor ne želi da bude otkriven, novinari i urednici postupaju sa dužnom profesionalnom pažnjom i svojim profesionalnim autoritetom staju iza informacije i odgovaraju za njenu tačnost.

Sa novinarstvom nespojivi su objavljivanje neosnovanih optužbi, kleveta, glasina, kao i izmišljenih pisama ili pisama čiji autor nije poznat ili njegov identitet nije proverljiv.

Novinar se ne može prisiliti na izražavanje mišljenja protivnog njegovoj savesti.

Novinar ne izveštava o temama u kojima ima privatni (lični ili grupni) interes.

Novinar je, pre svega, odgovoran svojim čitaocima, slušaocima i gledaocima. Tu odgovornost ne sme da podredi interesima drugih, a posebno interesima izdavača, vlade i drugih državnih organa. Novinar se mora suprotstaviti svima koji krše ljudska prava ili se zalažu za bilo koju vrstu diskriminacije, govora mržnje ili podsticanja nasilja.

Falsifikovanje dokumenata i plagijat nedopustivi su i smatraju se teškim prekršajem standarda profesionalnog postupanja novinara.

Prećutkivanje činjenica koje mogu bitno da utiču na stav javnosti o nekom događaju jednako je njihovom namernom iskrivljavanju ili iznošenju laži.

Novinar ne sme među ljude unositi neopravdan strah niti ulivati lažne nade.

Novinar neće kao svoje potpisivati tekstove, crteže, ilustracije, fotografije, video i zvučne zapise drugih autora.

¹<http://www.savetzastampu.rs/cirilica/kodeks-novinara-srbije>

O AUTORIMA

Radmila Rangelov Jusović, doktorica pedagoških nauka, izvršna je direktorica Centra za obrazovne inicijative „Step by step“, strukovne nevladine organizacije, koja inicira, pokreće i utiče na promene u obrazovnom sistemu u BiH. Pod njenim rukovodstvom u poslednjih 20 godina, Centar je postao jedan od najistaknutijih i najcenjenijih strukovnih organizacija, koja je u svoje aktivnosti uključila više od 10.000 edukatora.

Kao ekspertkinja u oblasti obrazovanja, Radmila radi kao lokalna i internacionalna konsultantkinja, trenerka i kreatorka programa u različitim oblastima koje su u vezi sa kvalitetom obrazovanja, standardom kvaliteta, razvojem škola, treninga za prosvetne radnike i tome slično. Autorka je i koautorka preko 20 knjiga i priručnika za nastavnike, kao i programa obuke.

Nedim Krajišnik, doktorand u oblasti političkih nauka i zamenik direktora COI „Step by Step“. Nedim je postao aktivista u oblasti položaja mladih u ranim godinama. Jedan je od osnivača Asocijacije srednjoškolaca u BiH i koautor brojnih politika i strategija za mlade. Nedim ima preko 15 godina iskustva kao lokalni i međunarodni trener, sertifikator i autor. Bavio se analizama politika u obrazovanju, ali i razvojem različitih programa obuke iz područja obrazovanja, socijalne pravde, kritičkog mišljenja i vrednosti.

Mediji za građane – građani za medije je projekat sedam organizacija za razvoj medija na Zapadnom Balkanu (**Fondacija „Mediacentar“, Albanski medijski institut, Makedonski institut za medije, Institut za medije Crne Gore, Novosadska novinarska škola, Mirovni institut, SEENPM**), koji je usmeren ka izgradnji kapaciteta organizacija civilnog društva za unapređenje medijske i informacione pismenosti (MIP).

„Mediji za građane – građani za medije“

www.seenpm.org

<https://www.facebook.com/seenpm.org/>

@SEENPM_org

www.cimusee.org

Za sve informacije o projektu, možete nas kontaktirati na admin@seenpm.org i office@novinarska-skola.org.rs.

Naslov:
Priručnik za novinare iz oblasti medijske i informacione pismenosti

Izdavač:
Novosadska novinarska škola, Kosovska 1, 21000 Novi Sad, Srbija
(<http://www.novinarska-skola.org.rs/sr/>)

Za izdavača:
Milan Nedeljković

Autori:
Radmila Rangelov Jusović i Nedim Krajišnik

Prevod:
Milica Janjatović Jovanović

Lektura:
Sandra Maksimović

Dizajn:
Slaviša Starčev

Prelom i priprema:
Danijel Pap

CIP - Каталогизacija у публикацији
Библиотеке Матице српске, Нови Сад

070(035)

РАНГЕЛОВ-Јусовић, Радмила, 1965-

Priručnik za novinare : iz oblasti medijske i informacione pismenosti / Radmila Rangelov Jusović ; Nedim Krajišnik. - Novi Sad : Novosadska novinarska škola, 2019 (Novi Sad : Grafofiniš). - Str. 21 : ilustr. ; 30 cm

Tekst štampan dvostubačno. - Tiraž 30. - O autorima: str. 19.

ISBN 978-86-81668-00-9

1. Крајишник, Недим, 1990- [аутор]

а) Новинарство --Приручници

COBISS.SR-ID 331391495

Ovaj priručnik je napravljen uz finansijsku podršku Evropske unije. Sadržaj priručnika je isključivo odgovornost partnera projekta "Mediji za građane – građani za medije" i autora i ni pod kojim okolnostima se ne može smatrati da odražava stavove Evropske unije.

